

Metsätalous ja metsäteollisuus

Metsätaloudessa työskennellään metsien hoidon ja puunhankinnan suunnittelu- ja toteutustehtävissä. Ala työllistää työntekijöitä, toimihenkilöitä, esimiehiä, tutkijoita, asiantuntijoita ja yrittäjiä. Yritystoiminta on keskittynyt muun muassa puun korjuuseen, metsänhoitoon, koneiden valmistukseen ja myyntiin sekä neuvonta- ja konsulttipalveluihin.

Kemiallinen metsäteollisuus voidaan jaotella massa-, paperi- ja paperituoteteollisuuteen. Ala valmistaa paperia ja kartonkia sekä sellua ja mekaanista massaa. Sellu-, paperi- ja kartonkitehtaissa työskentelevistä kaksi kolmasosaa työskentelee tuotannossa ja kolmasosa ylläpitotehtävissä eli laitteiden ja koneiden huolto- ja korjaustöissä sekä siivouksessa. Tehtaissa työskentelee mm. selluloosan valmistajia, koneenhoitajia, prosessinhoitajia ja insinöörejä. Tuotantolaitoksissa työskentelee myös laboratoriotyöntekijöitä, konekorjaus- ja sähkökorjausmiehiä, rakennus- ja kuljetustyöntekijöitä sekä siivoojia.

Toimialan yleisnäkymät

Metsätalous ja metsäteollisuus ovat rakennemuutoksessa, joka on näkynyt vahvasti Kaakkois-Suomessa. Kuitenkin Kaakkois-Suomi on edelleen Euroopan merkittävin metsäteollisuuskeskittymä.

Keskeisiä metsäalan tuotteiden ja palveluiden tuottajien toimintaympäristöön vaikuttavia muutostekijöitä ovat mm. markkinoiden kansainvälistyminen, kuluttajien tarpeiden erilaistuminen, energian hinnan nousu, teknologinen kehitys, ilmastonmuutos ja ns. biotalouteen siirtyminen sekä yleinen pyrkimys palveluiden yksityistämiseen. Suurimmat kasvumahdollisuudet nähdään puupohjaisessa energiassa, puurakentamisessa sekä jalostettujen biopoltoainien tuotannossa.

Viimeaikaisten suhdannekatsausten mukaan paperiteollisuuden tilanne on jatkunut vaikeana. Sen sijaan sellu- ja kartonki-

tuotanto ovat kasvaneet. Puukauppa on ollut hieman edellisvuotta vilkkaampaa.

Työllisyysnäkymät

Paperiteollisuus työllistää Kaakkois-Suomessa noin 5 900 henkilöä (Kymenlaakso 3 300, Etelä-Karjala 2 600). Tällä hetkellä on ylitarjontaa paperityöntekijöistä ja paperimassatyöntekijöistä. Metsätalous on huomattavasti pienempi ala. Lyhyellä tähtäimellä ylitarjontaa on mm. metsureista ja metsätalouden asiantuntijoista.

Pidemmällä aikavälillä ennustetaan sekä Kymenlaaksoon että Etelä-Karjalaan paperiteollisuuden supistumista. Metsätalous pysynee suunnilleen samalla tasolla. Molemmilla toimialoilla eläköityminen on voimakasta, ja eläkkeelle jäävien tilalle tarvitaan korvaavaa työvoimaa.

On ennakoitu, että metsätaloudessa on tulevaisuudessa pulaa työvoimasta. Puunkorjuuseen ja metsänhoitotöihin ei saada riittävästi ammattitaitoista työvoimaa. Metsäkoneenkuljettajien ja puutavara-autonkuljettajien tarve kasvaa entisestään. Metsureiden tarpeeseen vaikuttaa metsänhoitotöiden määrä.

Metsätalouden työllisyyteen vaikuttavat mm. metsäteollisuuden tuotannon tarpeet, energian käyttöön liittyvät yhä lisääntyvät energiapuun ja hakkuuthteiden korjuun määrät sekä kausittain esimerkiksi myrskytuhojen korjaaminen. Metsäalan

asiantuntemusta tarvitaan myös perinteisten tehtäväalojen ulkopuolella. Alalla on tarjolla myös kansainvälisiä tehtäviä. Metsäteollisuus on riippuvainen viennistä, ja maailmantalouden suhdannevaihtelut heijastuvat työllisyyteen.

Tulevaisuuden osaamisalueet

- logistiikka
- liiketoiminnan kehittäminen
- biotalouden substanssiosaaminen metsäalan sisällä ja siihen liittyvillä aloilla
- metsä ja matkailu; metsä ja hyvinvointipalvelut
- ylläpito-, huolto- ja korjausosaaminen
- puunkorjuu
- metsäkoneiden ja puutavara-auton kuljettaminen
- ns. älykkäät paperit ja pakkaukset
- metsän uudistamisen kokonaispalvelut
- puurakentaminen, puun jatkojalostuksen osaaminen
- puuteollisuuden tuotekehitys.

Tulevaisuuden kehityspiirteitä

- globalisaatio
- biotalouden korostuminen
- puurakentaminen ja puun uudet käyttömuodot
- metsäalan integroituminen muihin aloihin
- metsäpalveluyrittäjyyden kasvu ja monimuotoistuminen
- innovaatiot ja yhä korkeampi jalostusaste.

Lisätietoja

www.ammattinetti.fi

www.metsapuhuu.fi

www.foreammatti.fi